

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ №4

**КАФЕДРА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН
ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПУБЛІЧНЕ ПРАВО:
ПРАКТИКА ТЛУМАЧЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ**

Галузь знань 08 «Право»
Спеціальність 081 «Право»
Освітній рівень другий магістерський
Освітньо-професійна програма Право
Шифр за ОПП: ОК 07

Мова навчання: українська

Кропивницький – 2024

Розробник:

КУЗЬМЕНКО Сергій, професор кафедри цивільного, трудового права та права соціального забезпечення факультету № 4 ДонДУВС, д.наук з держ. упр., професор

ПАСТУШЕНКО Віталій, старший викладач кафедри державно-правових дисциплін та публічного управління факультету № 4 ДонДУВС, к.ю.н.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін та публічного управління

Протокол № 1 від «12 серпня» 2024 р.

Завідувач кафедр

Ганна КОНАРСЬКА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Право»

Гарант ОПП

Тетяна КОЛЕСНИК

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Мова навчання:	українська	
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Кількість кредитів:	4	
Загальна кількість годин:	120	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	2-й	2-й
Лекції:	20 годин	6 годин
Семінарські:	30 годин	14 годин
Практичні:	-	-
Самостійна робота:	70 годин	годин
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:4	1:6

1. 2 Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти наукового світогляду, підвищення рівня правової культури, інтелектуальних здібностей розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері правотворчості і публічно-правового правозастосування та/або у процесі навчання; обізнаності стосовно теоретико-практичних аспектів правозастосування та його місця в національній правовій системі України щодо захисту за допомогою публічно-правових інструментів суб'єктів правовідносин, передусім права та основоположні свободи людини.

Завданням дисципліни є вміння: формування у здобувачів вищої освіти фундаментального теоретичного підґрунтя правової культури, правового світогляду і правового мислення; навчання правильно здійснювати правову

оцінку соціально значущих фактів, політичних подій і процесів, використовувати свій світоглядний потенціал для прийняття юридично значущих рішень; формування й утвердження активної громадянської позиції стосовно необхідності правомірної поведінки і протидії правопорушенням; навчання орієнтуватися в чинному вітчизняному законодавстві; сприяння оволодінню здобувачами вищої освіти компетенціями із застосування норм права в ході юридичної та правоохоронної діяльності тощо.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Юридична компаративістика», «Право Європейського Союзу», «Правові інструменти альтернативного вирішення спорів».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 11	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 17
Пояснювати сутність, принципи та механізми функціонування публічного права, його місце у правовій системі.	+	+				+				
Застосовувати сучасні методи тлумачення норм публічного права (граматичне, системне, телеологічне, історичне, функціональне).			+	+		+		+		+
Виявляти та оцінювати колізії та прогалини у нормах публічного права та пропонувати шляхи їх подолання.					+	+	+			
Визначати межі дискреційних повноважень органів публічної влади та оцінювати їх відповідність принципам верховенства права і пропорційності.	+					+	+	+		+
Формувати мотивовану правову позицію у справах публічно-правового характеру.			+	+				+		+
Аналізувати нормативно-правові акти у сфері публічного управління, оцінювати їх законність і юридичну техніку.					+	+				
Аргументовано представляти результати правового аналізу для фахової та нефахової аудиторії.			+	+			+			

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п/с	інд	ср		л	п/с	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	9	10	12	13
Тема 1. Правозастосування як особлива форма реалізації права	14	2	4		10	12	2			10
Тема 2. Стадії застосування норм права. Вимоги щодо правильного застосування норм права	14	2	4		10	22		2		20
Тема 3 Тлумачення норм права як стадія правозастосування	14	2	4		10	14	2	2		10
Тема 4. Юридична аргументація в публічному праві	14	2	4		10	12		2		10
Тема 5. Правозастосувний акт як акт індивідуального регулювання публічних відносин	16	2	2		12	22		2		20
Тема 6. Відмінність актів застосування норм права від інших актів. Межі чинності нормативно-правових актів	18	4	4		14	14	2	2		10
Тема 7 Проблеми правозастосування публічного права	16	2	4		12	12		2		10
Тема 8. Особливості застосування норм міжнародного та європейського права в публічній сфері	14	4	2		10	12		2		10
Екзамен										
Усього годин	120	20	30		70	120	6	14		100

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Правозастосування як особлива форма реалізації права.

Поняття, ознаки та види форм реалізації права. Поняття, ознаки та функції застосування норм права. Сутність та особливості механізму застосування норм права. Підстави та форми застосування норм права.

Тема 2. Стадії застосування норм права. Вимоги щодо правильного застосування норм права.

Стадії застосування норм права. Основні вимоги до застосування норм права. Ефективність правозастосування. Гарантії правильного застосування норм права та їх види. Юридичний механізм впровадження режиму законності правозастосування.

Тема 3. Тлумачення норм права як стадія правозастосування

Загальна характеристика та значення тлумачення норм права. Способи тлумачення норм права. Тлумачення норм права за обсягом. Види тлумачення норм права за суб'єктами (юридичною силою) та об'єктами. Функції тлумачення та акти тлумачення норм права.

Тема 4. Юридична аргументація в публічному праві

Генезис теорії юридичної аргументації. Поняття, моделі та види юридичної аргументації. Поняття та особливості судової аргументації. Правила юридичної аргументації під час правозастосування.

Тема 5. Правозастосовний акт як акт індивідуального регулювання публічних відносин

Акти застосування норм права. Види правозастосовних актів, юридична сила правозастосовного акта, структура правозастосовного акта. Особливості правозастосовних актів при прогалинах у законодавстві. Аналогія права. Аналогія закону. Юридична техніка.

Тема 6. Відмінність актів застосування норм права від інших актів. Межі чинності нормативно-правових актів

Правові акти України: загальні та особливі риси. Поняття та класифікація нормативно-правових актів. Нормативно-правовий акт, закон, підзаконний нормативно-правовий акт, основний закон, конституційний закон, звичайний закон, види підзаконних нормативно-правових актів. Дія нормативно-правових актів у просторі, часі та за колом осіб. Особливості відомчої нормотворчості.

Тема 7. Проблеми правозастосування публічного права

Прогалини в законодавстві, шляхи їх усунення та подолання. Умови існування прогалин в законодавстві. Способи усунення (заповнення) прогалин в законодавстві. Засоби подолання прогалин. Юридичні колізії та способи їх подолання, способи подолання прогалин та колізій в законодавстві, аналогія закону, аналогія права. Правозастосовна помилка: поняття та види. Підходи до розуміння правозастосовної помилки. Ознаки правозастосовної помилки. Вимушена та випадкова помилка.

Тема 8. Особливості застосування норм міжнародного та європейського права в публічній сфері

Імплементативні механізми застосування у внутрішньому правопорядку норм міжнародних договорів України. Форми реалізації норм міжнародного права. Місце у внутрішньому правопорядку міжнародних договорів та їх застосування українськими судами. Місце у внутрішньому правопорядку України загальноновизнаних і звичаєвих норм міжнародного права та їх застосування українськими судами. Формування моделі взаємодії міжнародного та внутрішнього права і практика українських судів

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання роботи здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до загально університетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік
	40	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переводу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

для заочної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік
	20	40	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

При оцінюванні заліку на денній/заочній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82-89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75-81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67-74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені

			контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна:

1. Адміністративне право і процес: теорія та практика правозастосування : монографія / Р. С. Мельник. Херсон : Гельветика, 2019. 211 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / [В. Галуцько та ін. ; редкол.: В. Галуцько (голова) та ін.]. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 445 с..
3. Бандура С. О. Адміністративно-правові засади адміністративного права України та країн-учасниць ЄС (Греції, Болгарії, Іспанії, Румунії) порівняльно-правовий аналіз [Текст] : монографія / С. О. Бандура . Херсон : Гельветика, 2019. 156 с.
4. Гультай М. М. Захист прав і свобод людини та громадянина Конституційним Судом України. Проблеми сучасної конституціоналістики: навч. посіб. / Н. В. Аніщук, М. В. Афанасьєва, Н. М. Бакаянова та ін. ; за заг. ред. А. Р. Крусян та А. А. Єзерова. Київ : Юрінком Інтер, 2020 С. 438-456. 23
5. Калиновський Б. Конституційна реформа: теоретичні й правові основи. Конституційна реформа в Україні: досвід країн Центральної і Східної Європи : зб. матеріалів Другої міжнародної науково-практичної конференції (Національний університет «Львівська політехніка», Львів, 16 жовтня 2020 р.) / Упоряд. І.Д. Софінської. Львів : Каменяр, 2020. С. 123-126
6. Калиновський Б.В. Місцева публічна влада в Україні: поняття та сутність. Децентралізація публічної влади: національний та зарубіжний досвід : Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 6 листопада 2020 р. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2022. 116 с.
7. Калиновський Б.В., Кулик Т.О. Конституційні засади системи надання адміністративних послуг органами місцевої публічної влади в Україні. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління. К., 2020. №3 (5). С. 218–234.
8. Конституційне право України : підручник / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, В.П. Колісник та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2024. 592 с.
9. Мануїлова К.В. Міжнародна уніфікація норм про відповідальність за шкоду, заподіяну під час повітряного перевезення. Митна справа. 2019. №6. С. 12–18.

10. Миронюк А. І. Міжнародно-правова регламентація охорони та захисту морського середовища : дис. ... канд. юр. наук : 12.00.11. Київ, 2020. 202 с. 17.
11. Науково-практичний коментар Закону України "Про запобігання корупції"/ за ред.. О.В. Тахтая. Київ : Юрінком Інтер, 2019. – 348 с. 24 застосування сили. URL:<https://westudents.com.ua/glavy/65410-195-pravove-regulyuvannyandivdualnogo-zastosuvannya-sili.html>
12. Принципи адміністративного права у відносинах між особами та органами публічної влади [Текст] : посібник. Київ : Ратіо Дециденді, 2020. 88 с.
13. Савчин М.В. Конституційна юстиція та забезпечення конституційного порядку: 2005-2020. Монографія. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2020. 384с.
14. Совгіря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 556 с.
15. Солодова К. Ю. Практика Європейського суду з прав людини у системі джерел адміністративного права [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Солодова Катерина Юріївна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2020. - 20 с.
16. Сьох К. Я. Пріоритетні напрями реформи системи місцевого самоврядування в умовах децентралізації влади/ К. Я. Сьох // Правові реформи в Україні: реалії сьогодення: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 31 жовт. 2017 р.) Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2019. С. 83-87.
17. Сьох К.Я. Механізм реалізації права громадян України на державну службу в органах державної влади України/ Південноукраїнський правничий часопис. №1. 2022. С. 136 – 139
18. Сьох К.Я., Романенко Л.М. Виклики та можливості становлення сучасного конституціоналізму в Україні в умовах воєнного стану. Наукові новації та передові технології. №11 (39). 2024. С. 652-661

Додаткова:

1. Дзера І. О. Санкції у цивільному праві України: проблеми теорії та судової практики. Монографія. К. : Дакор, 2022. 540 с.
2. Добросовісність: доктрина & судова практика. Збірка статей / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 358 с.
3. Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду : коментарі науковців / О. П. Печений, І. В. Спасибо-Фатєєва та ін., за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2020. 496 с.
4. Кармаза О.О., Федоренко Т.В., Позов Д.А. Цивільно-правові договори в медіації: проблеми якості закону. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 151–154.
5. Костін М.І., Шаповал А.О. Договір як регулятор цивільних правовідносин. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 4. С. 180–183.

6. Крат В.І. Трохи про приватне право в судовій практиці. Київ, 2023. 662 с.
7. Постанови Пленуму Верховного Суду в цивільному судочинстві. 6-те вид., допов. і перероб. Упорядники: Вереша Р.В., Карпунцов В.В. Київ: Алерта, 2023. 468 с.
8. Право власності: способи захисту крізь призму судової практики: монографія / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2023. 616 с.
9. Право нерухомості крізь призму судової практики: монографія / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 344 с.
10. Цивільний кодекс України. Станом на 01 січня 2023 р.: наук.-практ. коментар / за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. Харитонova Є. О., канд. юрид. наук, доц. Калітенко О. М. Київ : Норма права, 2023. 1424 с.
11. Білянська Н.В. Правова природа штучного інтелекту. Актуальні питання та перспективи рекодифікації цивілістичного законодавства України : матеріали науковотеоретичного круглого столу (Київ, 16 квітня 2021 р.). Київ, 2021. С. 20-24.
12. Розгон О. Договір дарування між колишнім подружжям за усною домовленістю не сплачувати аліменти і договір про припинення права на аліменти для дитини у зв'язку з передачею права власності на нерухомість: відмінності у правових наслідках. Вісник Національної асоціації адвокатів України. 2020. № 12 (69), С. 42-50.
13. Самойлова І. Спадковий договір: правова природа за законодавством України та країн Європи. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 3. С. 54-59.
14. Стражник Т. Особливості посвідчення договорів купівлі-продажу житла для дітей-сиріт. Мала енциклопедія нотаріуса. 2020. № 5. С. 171-181.
15. Таш'ян Р. Доктрина «culpa in contrahendo» в ученні про недійсність правочинів. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 1. С. 36-40. 42
16. Яковлева Л.В. Правовий статус управителя за договором управління багатоквартирним будинком. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія «Право». 2020. Вип. 62. С. 183-188.
17. Ярошенко А.С. Визнання судом недійсними фіктивних договорів дарування, укладених з метою приховання майна боржника: проблеми формування єдиної правозастосовної практики. Проблеми законності. 2020. Вип. 148. С. 66–75.

Нормативно-правові акти:

1. Виборчий кодекс України: Закон України від 19 грудня 2019 р. URL/ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>.
2. Загальна декларація прав людини: URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
3. Конституційний Суд України. Рішення. Висновки 1997–2001 / Відповід. редактор канд. юрид. наук П.Б.Євграфов. Київ: Юрінком Інтер, 2001. 512 с.

4. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>.
5. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 4 квітня 1995 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0#Text>.
6. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
7. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
8. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>.
9. Про запобігання корупції: Закон України / Відомості Верховної Ради, 2014, № 49, ст.2056
10. Закон України «Про адміністративні послуги» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 32, ст.409

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України
2. <http://rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України
3. <http://www.president.gov.ua/> - Президент України
4. <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
5. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
6. <https://minjust.gov.ua/ddvs> - Департамент державної виконавчої служби
7. <https://erpv.minjust.gov.ua/#/search-private-performer> - Єдиний реєстр приватних виконавців України
8. <http://ww.ccu.gov.ua/uk/index> - Конституційний суд України
9. <http://www.scourt.gov.ua> - інформаційний сервер Верховного Суду
10. <http://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень
11. <http://court.gov.ua/sudy/> - Судова влада України
12. <https://hcj.gov.ua> – Вища рада правосуддя
13. <http://vkksu.gov.ua/> - Вища кваліфікаційна комісія суддів України
14. <http://nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського